

Sklepi in stališča problemske konference SZDL o preobrazbi kmetijstva in preskrbe

Javna razprava, ki smo jo v občini vodili od letošnjega februarja do problemske konference SZDL o preobrazbi kmetijstva in preskrbe, pomeni nadaljevanje uresničevanja sprejetih sklepov in stališč druge seje konference ZKS o preosnovi kmetijstva in podeželja iz leta 1970. Na tej osnovi je bilo izdelano gradivo republiške konference SZDL, ki je služilo za vodenje nekajmesečne javne razprave v krajevnih skupnostih in v organizacijah združenega dela s področja agroživilstva. Socialistična zveza je s problemsko konferenco o preobrazbi kmetijstva in preskrbe javno razpravo sklenila 23. maja 1977.

Javna razprava, ki smo jo v občini vodili od letošnjega februarja do problemske konference SZDL o preobrazbi kmetijstva in preskrbe, pomeni nadaljevanje uresničevanja sprejetih sklepov in stališč druge seje konference ZKS o preosnovi kmetijstva in podeželja iz leta 1970. Na tej osnovi je bilo izdelano gradivo republiške konference SZDL, ki je služilo za vodenje nekajmesečne javne razprave v krajevnih skupnostih in v organizacijah združenega dela s področja agroživilstva. Socialistična zveza je s problemsko konferenco o preobrazbi kmetijstva in preskrbe javno razpravo sklenila 23. maja 1977.

12. Podpiramo vse napore za izvedbo predvidenih in novih agromelioracij, ureditev zemljišč in delovnih poti, kar vse se mora predvsem podpreti ustanovitvi novih organiziranih skupnosti za proizvodnjo in mehanizacijo.

Glede programske dolgoročne urejanja kmetij in proizvodnje v hribovitih predelih se načelno ne bomo samopravno dogovarjali le iz socialnih vidikov, ampak predvsem iz naravnih regeneracijskih, obrambnih in proizvodno-ekonomskih razlogov za dobro organizirano pridobivanje mesa, pridelovanje sode in gojenja jagodičevja.

4. Gozdno gospodarstvo in Rast Ljubljana morata predložiti programe proizvodnje sodelovanja s kmeti in izkoriščanja družbenih površin na območju občine.

5. Kmetijsko-zemljiška skupnost mora izdelati poročilo o stanju in problematiki kmetijskih zemljišč, o nadaljnji usmeritvi in programu izkoriščanja zbranih finančnih sredstev.

Vsa družbena zemljišča, s katerimi je doslej upravljal zemljiški sklad, naj se takoj prenesejo na kmetijsko zemljiško skupnost.

17. Konferenca ugotavlja, da je treba še nadalje participirati pri stroških zdravstvenega zavarovanja kmetov v hribovitih predelih. Zato predlaga spremembo pokojninskega zakona tako, da bi se kmetom — članom bivših kmetijskih delovnih združenj priznala delovna doba za čas dela in članstva v teh organizacijah. Predlaga tudi, da se pokojninski zakon spremeni tako, da kmetje, ki so zaradi urbanizacije izgubili zemljo, lahko kupijo leta za pokojninsko zavarovanje.

18. Položaj kmetičke žene in drugih članov družine se mora družbeno in stvarno vrednotiti po njihovem aktivnem vključevanju v proizvodnjo — še zlasti tistih, ki so dejanski nosilci proizvodnje, ne pa formalni nosilci lastništva.

19. V skladu z določili zakona o združenem delu je treba v delovnih organizacijah hitreje in celoviteje uvajati dohodkovne odnose — od organizirane kooperacije in družbene priložnosti do vključno blagovnega prometa. Postopno, vendar hitreje je treba odpravljati vse neracionalne faze proizvodnje in prometa ter podvojene proizvodne zmogljivosti in jih specializirati. Proizvodnjo in predelavo do njene finalizacije je treba opraviti kar najekonomičneje.

20. Organizacije združenega dela s področja kmetijstva, gozdarstva in preskrbe morajo oblikovati razvojne službe, manjše pa svoje razvojne timе, ki bodo na teh področjih opravljali raziskovalne in programske usmeritve. Razmiseliti bi bilo treba, v kakšni meri naj se te službe strokovno povezujejo z inženirskim in institutnim ter z gospodarsko zbornico. Obstaja predlog, da se v Sloveniji oblikuje in podpiše ustrezen samopravni sporazum, v katerem bo opredeljena vloga pospeševalne službe.

Na podlagi sprejetih sklepov in stališč bo občinska konferenca SZDL v jesenskem obdobju začela z drugo fazo razprav, naj bi jo zaključila skupščina občine in njen izvršni svet s sprejetjem ustreznih dokumentov in programske politike na področju kmetijstva, gozdarstva in preskrbe.

Predsednik OK SZDL VLADO ČRNE

Kiosk za prodajo sadja in zelenjave, ki ga je delovna organizacija Sadej in zelenjava pred meseci zaprla, so sedaj odprljali. To dejanje je kolektiv opravil z izgovorom, da prodaja ni bila rentabilna. Kako slabo je ta del Ljubljanskega predmestja preskrbljen z zelenjavo in sadjem, lahko povedo krajani. Zgovorna pa je tudi vsakodnevna slika otroverjenih čena, ki se vračajo z dela in morajo vse nakupiti v mestu. Nerazumljivo je, da je bil ta kiosk odprt v dopoldanskem času in ga zaposleni niso mogli uporabljati (foto: Dušan)

SPET NOVA SOSESKA

Stekla je priprava gradbenega zemljišča za novo, doslej največjo in po načrtih najbolj humanizirano sosesko Fužine MS-4 in 5. Po odstranitvi humusa je Soseska začela komunalno urejati zemljišče — napeljivali bodo kanalizacijo, vodovod, plinovod, vrvcevod in vse drugo, kakor bo IMOS začel graditi stanovanjsko sosesko za 15.000 ljudi. Gradnja bo potekala v III. fazi, zadnja bo dokončana leta 1982.

LOVSKE DRUŽINE PUGLED

Zgled je najboljši učitelj

obrambni nasip, kot je nekoč že bil. Ljubljana je kemično nečista in pri poplavih naredi še veliko škode. Pro drugi strani, bi bila pa za večjo proizvodnjo dobrodošla tudi komasacija. Kmetje vedo, kako je v nekaterih naših parcelah, ki jih zaradi majhno-

»Ne, nikakor ne. Saj ni slabo, vendar je silno veliko živega dela, pa vzdrževanje je drago. Tudi če imas svojo krmo, je še veliko dodatnih stroškov. Mesečno gre npr. 1200 din za elektriko, 250 din za vodo, pa za vitaminske dodatke za krmo, za razne dele pri molznih napravah. Nimamo servisa za kmetijske stroje, na vse je treba čakati, dnevno znosim do krav na vilah 1000 kg krme. To vse torej ni tako preprosto kot se morda vidi na prvi pogled. Danes bi se odločil za rejo piščancev. Na našem predelu se s tem nihče ne ukvarja, čeravno imamo klavnico zraven — ker so pač imele vpliv Ljubljanske mlekarne in ne Perutnina. Reja piščancev je bolj mehanizirana, manj je živega dela, denar se hitreje obrača, tveganje je manjše.»

»Kako pa kaj s krajevno posebnostjo, s kašeljskim zeljem? Ali dovolj izkoristimo njegovo ime?«

»To je bila naša posebnost včasih, danes pa je to že kar ljubljansko zelje. Je silno kvalitetno in daleč znano. Spominjam se mame, ki je pripovedovala, da je po zasavskih kmetijah od hiše do hiše prodajala zeljno seme v enem dnevu zaslužila za ves davek in še obkolejo za otroke. Danes so prav ti kmetje veliki pridelovalci zelja in nekateri ga imajo še prave zdaj po več deset ton. Tudi v Kašlju je nekaj večjih pridelovalcev zelja, imajo stroje za rezanje in baze za kisanje ter shranjevanje. Odkup pa je neurejen in razlika med ceno pri pridelovalcu in ceno pri potrošniku je obupno krivična. Zelje v glavah npr. je pri kmetu po 1,50 din, zelje, ki ga pridelal, skisa, zapakira in dostavi do skladišča kot končni izdelek po 4 dinarje, v trgovinah pa po 10 dinarjev — po krmo: veliko denarja za malo truda in obratno!«

V Posavju in pri nas letno pridelajo okrog 2000 ton zelja. A ker je odkup neurejen, je tudi tu riziko. Treba je urediti tržišče in odkup. Sadje zelenjava, Eta, Emona in Zivila Kranj naj se pogovore in enotno nastopajo. Predvsem pa je treba prodajo konzumnega zelja posodobiti. Kmetje bi potrebovali sodoben pakirni stroj in zagotovljen odkup, da bi bilo lahko zelja za vsa Jugoslavijo.

SLAVKO GERLICA

NE POBJIRAJMO MLADIČEV DIVJADI IN NE RAZDIRAJMO GNEZD PERNATE DIVJADI! DIVJAD JE DEL NARAVE

Skupščina SFRI je leto 1977 na predlog SZDL Jugoslavije s posebnim odlokom proglasila za leto varstva človekovega okolja. Z varovanjem divjih živali se bomo vsi občani aktivno vključili v akcijo varovanja in ohranitve našega okolja.

Lovska organizacija in njeni člani smo z novim zakonom o varstvu, gojitvi in lovu divjadi ter o gospodarstvu z loviščih dosegli pomemben napredek pri urejanju problematike na področju varstva in gojitve divjadi. Čeprav tudi starejši zakon o lovu in naprednimi idejami te problematike ni zanemarjal, smo z novim zakonom dobili nove kvalitete, ki urejajo nove odnose lovske organizacije tudi z vidika varstva okolja.

Tudi ustava SR Slovenije v svojem 108. členu določa, da so zemljišča, gozdovi, vode in druga naravna bogastva kot dobrine splošnega pomena pod posebnim varstvom ter se uporabljajo pod pogoji in na način, ki jih določa zakon. Divjad iz tega besedila ni izvzeta, saj je le-ta nerazdružljivi del narave in kot taka tudi naravno bogastvo in dobrina. Iz tega lahko zaključimo, da je varstvo in gojitev divjadi ter skrbi za njen obstoj posebnega družbenega pomena, do katerega ima obveznost in interes celotna slovenska družba. Danes pomjume varstvo divjadi precej drugače kot v preteklosti. Dokazano je, da so vsi živi organizmi rastlinskega in živalskega sveta med seboj odvisni in povezani v

konec junija ali v juliju. Če pri košnji pazimo tako gnezdo ob robu gozda, ali grmičja, ga obkrožimo in jajca pustimo v gnezdu. Samica, če je vzletela se bo kmalu vrnila in valila naprej. Gnezdom iz sredine travnikov ali takim, kjer smo samico ob košnji rami, pa jajca poberejo in jih takoli, čim je mogoče (najdlje v treh arah), damo valiti koljki ali odneseemo najbližjemu lovcu, da poskrbi zanje. Večkrat se zgodi, da na svojih sprehodih po gozdovih in travnikih ter poljih najdemo mladiče srnjadi in divjih zajcev. Taki mladiči niso zgubljeni, njihova mati jih bo kmalu poiskala in nahranila. Takih mladičev se ne dotikajmo, da ne bi z našim votanjem prestrašili in odbijali njihovo mater in s tem mladičev zapisali gotovi smrti. Če take mladiče najdemo na travniku ali polju, kjer kosimo, jih samo premaknemo na varno mesto v bližini. Tega ne smemo storiti z golimi rokami! Pomagajmo si s travo ali senom, da bo najdenega mladiča okoli čimmanj našega duha. Tudi svojih psičkov v tem času ne spuščajmo na taka področja, kjer bi lahko le-ti prišli do mladičev divjih živali, saj jim tako lahko postanejo lahek plen. Našega pridnega psička, čuvaja in prijatelja bomo tako kaj kmalu spremenili v brezobzira matoroparja, preganjalka in moriča naše divjadi.

LOVCI LOVSKE DRUŽINE PUGLED

Razprava je dala ogromen prispevek k samopravnemu in družbenopolitičnemu organiziranosti kmetijstva ter hkrati opozorila na številna odprta vprašanja, ki jih bo treba v bodoče na tem področju načrtno reševati. Stališča in sklepi, ki jih je sprejela problemska konferenca, so po vsebini in namenu napotilo na nadaljnjo preobrazbo kmetijstva, gozdarstva in preskrbe. V obdobju javne razprave smo ugotovili precejšnje potencialne razvojne možnosti tako pri zasebnih kmetijskih proizvajalcih kot pri organizacijah združenega dela s področja živilstva in blagovnega prometa. Hkrati smo ugotovili tudi velike možnosti tako glede zemljišč kot finančnih sredstev, privarčevanih od kmetov, sredstev samopravnih skupnosti s področja kmetijstva, delovnih organizacij in bančnih sredstev. Ugotovljene so bile tudi neizkoriščene proizvodne možnosti in interesi kmetov in delavcev od predelave do preskrbe. Razprava je pokazala, da bližnji področji kmetijstva ne izkoriščajo dobro, še posebno ne glede na možnosti, ki jih imamo. Da bi odpravili ugotovljene slabosti, da bi kmetje lahko racionalne organizirali svoje proizvodnjo in na ta način postopno ter boljše združevali svoje